

วารสาร

P-ISSN : 2586-923X

E-ISSN : 2630-0362

มหาวิทยาลัยนครพนม

Journal of MCU Nakhondhat

ปีที่ 7 ฉบับที่ 7 (กรกฎาคม 2563) Vol. 7 No 7 (July 2020)

วารสาร มหาวิทยาลัยนครพนม Journal of MCU Nakhondhat

ปีที่ 7 ฉบับที่ 7 (กรกฎาคม 2563) Vol. 7 No 7 (July 2020)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhonsithammarat Campus

วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์

Journal of MCU Nakhondhat

P-ISSN: 2586-923X ปีที่ 7 ฉบับที่ 7 (กรกฎาคม 2563)

E-ISSN: 2630-0362 Vol.7 No. 7 (July 2020)

💧 วัตถุประสงค์

วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ เป็นวารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์และนักศึกษาในมิติเพื่อสนับสนุนการศึกษา การสอน การวิจัยในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยเน้นสาขาวิชาพุทธศาสนา บริหารการศึกษา ปรัชญา จิตวิทยา การพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ภาษาศาสตร์ การจัดการสาธารณสุข การศึกษาเชิงประยุกต์ รวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยเสนอหรือกำลังเสนอตีพิมพ์ในวารสารวิชาการใดมาก่อน

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และมีใช้ความรับผิดชอบของวารสาร คณะบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ มีกำหนดออกเผยแพร่ปีละ 12 ฉบับ (รายเดือน)*

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม	ฉบับที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์	ฉบับที่ 3 เดือนมีนาคม
ฉบับที่ 4 เดือนเมษายน	ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม	ฉบับที่ 6 เดือนมิถุนายน
ฉบับที่ 7 เดือนกรกฎาคม	ฉบับที่ 8 เดือนสิงหาคม	ฉบับที่ 9 เดือนกันยายน
ฉบับที่ 10 เดือนตุลาคม	ฉบับที่ 11 เดือนพฤศจิกายน	ฉบับที่ 12 เดือนธันวาคม

◆ ที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต, ศ.,ดร.

พระราชปริยัติกวี, ศ.,ดร.

พระเทพปัญญาสุธี

พระสุวรรณเมธาภรณ์, ผศ.,ดร.

พระราชปริยัติมุนี, ผศ.,ดร.

พระมหาสมบุญ ฐุฑฒิกโร, ดร.

◆ บรรณาธิการบริหาร

พระครูอรุณสุตาลังการ, รศ.,ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

◆ หัวหน้ากองบรรณาธิการ

พระครูวินัยธรสุรียา สุริโย, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

◆ กองบรรณาธิการ

พระครูสิทธิธรรมาภิรัต, ผศ.,ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาศไศกราช

พระครูโฆษิตวัฒน์านุกุล, ผศ.,ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ศาสตราจารย์ ดร.ครองชัย หัตถา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ อินทองปาน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.สีบพงษ์ ธรรมชาติ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาศไศกราช

รองศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ บุญโท

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา แก้วหล้า

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณิศภาพรรณ คูวิเศษแสง

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนิศร ยืนยง

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรรณภัทร์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร สุขแสน

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ดร.มุกดาวรรณ พลเดช

วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

ดร.อุทัย เอกสะพัง

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ดร.มะลิวัลย์ โยธารักษ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

นางสาวปัญญาดา จงละเอียด

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

นายธีรวัฒน์ ทองบุญชู

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ฝ่ายประสานงานและจัดการ

พระมหาศักดิ์ดีดา สิริเมธี

พระณัฐพงษ์ สิริสุวณโณ

พระณัฐพงษ์ ญาณเมธี

พระมหาอนุชิต อนนตเมธี

นายอภิรักษ์ คำหารพล

นางสาวทิพย์วรรณ จันทรา

◆ ฝ่ายกฎหมาย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฉัตตมาศ วิเศษสินธุ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

◆ ออกแบบปก

นายวินัย ธีระพิบูลย์วัฒนา

◆ จัดรูปเล่ม

พระบุญญฤทธิ์ ภาททจारी

◆ พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด กรีนโซน อินเตอร์ 2001

155/2 ถนนปากนคร ตำบลท่าซัก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทรศัพท์. 075-466-031, แฟกซ์. 075-446-676

◆ เจ้าของ

สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

เลขที่ 3/3 หมู่ที่ 5 ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทร. 086-4345903 แฟกซ์. 075-340-042 E-mail: suriya.sur@mcu.ac.th

สารบัญ (ต่อ)

- การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศูนย์
เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2** 73
- ENVIRONMENT MANAGEMENT FACILITATING STUDENT LEARNING OF THE
SCHOOLS IN NONGBOONMAK EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT NETWORK
CENTER 2 UNDER THE NAKONRACHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 2
- อภิบาล สุวรรณโคตร และสมหญิง จันทุไทย*
- ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับ
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนา
คุณภาพการศึกษาหนองบุญมาก 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2** 87
- THE RELATIONSHIP BETWEEN SCHOOL ADMINISTRATORS' LEADERSHIP AND
TEACHERS' JOB SATISFACTION IN THE NONGBOONMAK 2 NETWORK OF
EDUCATION DEVELOPMENT CENTER THE OFFICE OF NAKHONRATCHASIMA
PRIMARY EDUCATION AREA 2
- ชโรบล ฉียงกลาง และสมหญิง จันทุไทย*
- ผลกระทบของกระแสเงินสดและคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีต่อการจัดการกำไร
ผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย:
กรณีศึกษา กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง** 105
- THE IMPACT OF CASH FLOW AND AUDIT QUALITY AFFECTING PROFIT
MANAGEMENT THROUGH ACCRUAL TRANSACTION OF LISTED COMPANIES IN THE
STOCK EXCHANGE OF THAILAND: A CASE STUDY PROPERTY & CONSTRUCTION
INDUSTRY
- ยุวดี วงศ์แวงน้อย*

ผลกระทบของกระแสเงินสดและคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อ
การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษา กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจ
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง*

THE IMPACT OF CASH FLOW AND AUDIT QUALITY AFFECTING
PROFIT MANAGEMENT THROUGH ACCRUAL TRANSACTION OF
LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND:
A CASE STUDY PROPERTY & CONSTRUCTION INDUSTRY

ยวดี วงศ์แวงน้อย

Yuwadee Wongwaengnoi

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Sripatum University, Thailand

E-mail: yuwadee.wongwaengnoi@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องผลกระทบของกระแสเงินสดและคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษา กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของกระแสเงินสดและคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลทางการเงิน รายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56 – 1) ระหว่างปี พ.ศ. 2557 ถึงปี พ.ศ. 2561 กลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 63 บริษัท วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์หาค่าความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

---

* Received 1 May 2020; Revised 20 May 2020; Accepted 4 June 2020

ผลการวิจัยพบว่า: กระแสเงินสด ได้แก่ กิจกรรมการดำเนินงาน กิจกรรมการลงทุน และกิจกรรมการจัดการเงิน มีผลกระทบทางบวกต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ และรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน คุณภาพการตรวจสอบบัญชี ได้แก่ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และระยะเวลาการใช้บริการ มีผลกระทบทางบวกต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ และรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: กระแสเงินสด, คุณภาพงานสอบบัญชี, การจัดการกำไร, รายการคงค้าง

Abstract

The research articles of the impact of cash flow and audit quality affecting profit management through accrual transaction of listed companies in the Stock Exchange of Thailand: a case study Property & Construction Industry had purposive to study the impact of cash flow and the quality work affecting profit management through accrual transaction of listed companies on the Stock Exchange of Thailand: Property & Construction Industry. Using information from financial statements, annual report and annual registration statement (form 56 – 1) between 2014 and 2018. The sample group is 63 Property & Construction Industry which listed companies on the Stock Exchange of Thailand. Using descriptive statistics such as maximum, minimum, mean and standard deviation, and inferential statistics, including Pearson's Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis.

The research found that; the cash flow were operating activities, investment activities and financing activities affecting the profit management through open items from business operations and accrual transaction at the discretion of the management of companies registered in the Stock Exchange of Thailand: Property & Construction Industry was at .01 statistical significance level. The quality of the audit is the size of the audit firm, examination fee and duration of service affecting the profit management through accrual transaction from business operations and accrual items at the discretion of the management

of companies listed on the Stock Exchange of Thailand: Property & Construction Industry was at .01 statistical significance level.

Keywords: Case Flow, Audit Quality, Profit Management, Accrual Transaction.

บทนำ

งบการเงินเป็นข้อมูลทางการบัญชีที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งประกอบด้วย ผู้ลงทุน ผู้ให้กู้ ผู้ขายสินค้า เจ้าหนี้อื่น ลูกจ้าง ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพราะข้อมูลทางการบัญชี ช่วยสะท้อนให้เห็นถึงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในฐานะทางการเงินของกิจการ นอกจากนี้งบการเงินยังเป็นเอกสารที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้กิจการที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ต้องเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย โดยข้อมูลสามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจในการลงทุน ส่วนเรื่องของคุณภาพของข้อมูลทางบัญชี โดยเฉพาะคุณภาพของตัวเลขกำไร (Earnings Numbers) ถือเป็นข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญ ที่เป็นตัวบ่งชี้ความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการตัดสินใจในตลาดทุน ในทางทฤษฎีมูลค่าหุ้นของบริษัทจะขึ้นอยู่กับมูลค่าปัจจุบัน (Present Value) ของกำไรในอนาคต ดังนั้นหากกำไรของบริษัทสูงขึ้น มูลค่าของบริษัทจะสูงขึ้นตามในทางตรงกันข้าม หากกำไรของบริษัทลดลง มูลค่าของบริษัทจะลดลง

ในด้านคุณภาพงานสอบบัญชีนั้น นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบการตกแต่งกำไร ซึ่งเชื่อว่าการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพทำให้งานสอบบัญชีมีคุณภาพ และยังช่วยรักษาชื่อเสียงของสำนักงานสอบบัญชี หรือตัวผู้สอบบัญชีจากความเสียหายที่อาจเกิดจากรายงานทางการเงินที่ผิดพลาดของลูกค้านได้ (DeAngelo L. E., 1981) ทั้งนี้คุณภาพงานสอบบัญชียังเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้สอบบัญชีให้เห็นถึงความสำคัญในการตรวจสอบเรื่องการตกแต่งกำไร ข้อจำกัด และปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการตกแต่งกำไรของบริษัทแต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีการกล่าวกันอย่างกว้างขวาง แต่ไม่มีคำนิยามไหนที่สมบูรณ์แบบที่สุดที่จะเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพงานสอบบัญชีได้ เพราะแต่ละคนมีมุมมองเรื่องคุณภาพงานสอบบัญชีที่แตกต่างกัน

งบกระแสเงินสดเป็นงบการเงินที่แสดงกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี โดยจำแนกแหล่งที่มา และใช้ไปของเงินสดในกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน โดยผู้ใช้งบการเงินจะสามารถวิเคราะห์ถึงสภาพคล่องของกิจการว่ามีมากน้อยเพียงใด รวมถึงความยืดหยุ่นทางการเงินที่จะบอกถึงความสามารถของกิจการในการตอบสนองและปรับตัวให้เข้ากับโอกาสและอุปสรรคต่าง ๆ

โดยการดำเนินงานบางกิจการมีกำไรในการดำเนินงานเป็นจำนวนมากแต่ขาดสภาพคล่องทางเงินสด

ดังนั้น การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกิจการไม่ควรที่จะพิจารณาเพียงตัวเลขกำไรในงบกำไรขาดทุนเพียงอย่างเดียว แต่ต้องคำนึงถึงคุณภาพกำไรด้วยเพื่อเป็นการตัดสินใจในการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพกำไรตามคำนิยาม ของ The Financial Accounting Standards Board (FASB) คือ กำไรที่แท้จริง (Real earnings) FASB (ชญาอนุช คลังวิเชียร, 2553) เป็นกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติสามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดที่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแทนสินทรัพย์ที่เสื่อมค่าได้ และเป็นกำไรที่ได้จากรายได้ที่เกิดขึ้นเป็นประจำรวมทั้งกิจกรรมที่มีนัยสำคัญที่ก่อให้เกิดกำไรได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ดังนั้นกำไรที่มีคุณภาพจึงเป็นจำนวนที่อยู่ระหว่างกำไรสุทธิทางบัญชีกับกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน หักด้วยรายการที่เกิดขึ้นไม่บ่อยครั้งหรือรายการพิเศษ (สุทธิจากภาษีเงินได้) ที่รวมอยู่ในการคำนวณกำไร คุณภาพกำไรที่ดีย่อมมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในธุรกิจช่วยสร้างความเชื่อมั่นว่าธุรกิจมีการใช้หลักความระมัดระวังในการจัดทำตัวเลขกำไร ซึ่งหากธุรกิจใดมีคุณภาพกำไรสูงย่อมหมายถึงธุรกิจนั้นมีความเสี่ยงในการลงทุนต่ำ หลักทรัพย์จะมีอัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไรสูง ส่วนธุรกิจใดหากประเมินแล้วคุณภาพกำไรต่ำจะมีความเสี่ยงในการลงทุนสูงรวมทั้งจะส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลกระทบของกระแสเงินสด และคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 154 บริษัท

กลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 63 บริษัท เลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรเป้าหมาย ใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบเก็บข้อมูลทางการเงินที่ได้จากงบการเงินรวมรายปีและรายประจำปี (56 – 1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำการหาอัตราส่วนทางการเงินของแต่ละตัว ตรวจสอบความไม่ครบถ้วนและตรวจสอบข้อมูลที่มีค่าแตกต่างออกจากกลุ่ม หาความเป็นอิสระต่อกันของตัวแปรและข้อตกลงเบื้องต้นเพื่อใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยเส้นพหุคูณ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากการทบทวนเอกสาร ฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยศึกษาข้อมูลอุตสาหกรรมธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET), 2563) รวมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินบางส่วนจากเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (SETSMART), 2563) ทั้งนี้เพื่อให้ข้อมูลผลการดำเนินงานทางการเงินของกิจการรวมถึงรายการคงค้าง เพื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ต่อไป เป็นข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) อยู่ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2561 รวม 5 ปี โดยการศึกษาจากข้อมูลในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การทดสอบสมมติฐาน โดยตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05 มีสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ประกอบด้วย การหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ได้แก่ ด้านกระแสเงินสดด้านคุณภาพงานสอบบัญชี รายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ รายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร ขนาดของบริษัท และอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม มีดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตัวแปร	จำนวน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	$\bar{x}$	S.D.
ด้านกระแสเงินสด					
CFO	63	- 6973967.80	47170185.00	1057870.67	6764741.45
CFI	63	- 47800398.00	2388380.38	- 1930661.95	6472704.63
CFF	63	- 44985443.00	11969640.49	2008201.64	6623261.51
ด้านคุณภาพงานสอบบัญชี					
AF	63	390000.00	14820000.00	2802594.15	2886950.64
การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง					
NDAC	63	- 1594921.28	28384825.80	1542784.57	3763873.99
DAC_CF	63	- 58591.94	91054540.80	3463909.08	11416297.28

จากตารางที่ 1 ผลกระทบของงานสอบบัญชี ตัวแปรต้น ด้านกระแสเงินสด ประกอบด้วย กิจกรรมการดำเนินงาน (CFO) มีค่าต่ำสุด = - 6973967.80 ค่าสูงสุด = 47170185.00 $\bar{x}$ = 1057870.67, S.D. = 6764741.45 กิจกรรมการลงทุน (CFI) มีค่าต่ำสุด = - 47800398.00 ค่าสูงสุด = 2388380.38 $\bar{x}$ = - 1930661.95, S.D. = 6472704.63 และกิจกรรมการจัดหาเงิน (CFF) ค่าต่ำสุด = - 44985443.00 ค่าสูงสุด = 11969640.49 $\bar{x}$ = 2008201.64, S.D. = 6623261.51

ด้านคุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี (AF) มีค่าต่ำสุด = 390000.00 ค่าสูงสุด = 14820000.00 $\bar{x}$ = 2802594.15, S.D. = 2886950.64

การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ประกอบด้วย ด้านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ (NDAC) มีค่าต่ำสุด = - 1594921.28 ค่าสูงสุด = 28384825.80 $\bar{x}$ = 1542784.57, S.D. = 3763873.99 และด้านรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร (DAC_CF) มีค่าต่ำสุด = - 58591.94 ค่าสูงสุด = 91054540.80 $\bar{x}$ = 3463909.08, S.D. = 11416297.28

การทดสอบสมมติฐานการวิจัยของกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

การทดสอบสมมติฐานที่ 1

กระแสเงินสด (CFS) ได้แก่ กิจกรรมการดำเนินงาน (CFO) กิจกรรมการลงทุน (CFI) และกิจกรรมการจัดหาเงิน (CFF) ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ด้านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ (NDAC) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

$$NDAC = \beta_0 + \beta_1(CFO) + \beta_2(CFI) + \beta_3(CFF) + \beta_4(SIZE) + \beta_5(DEBT) + e$$

..... (1)

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณของกระแสเงินสด กับรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง โดยมีขนาดของบริษัท และอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมเป็นตัวแปรควบคุม (n = 63)

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistic	
	b	SE _b	β			Tolerance	VIF
(Constant)	4.197	2.287		.530	.598		
CFO	.177	2.101	.318	1.751	.085	.328	7.784
CFI	.392	3.099	.674	3.941	.000**	.345	6.890
CFF	.308	4.056	.542	5.456	.000**	.430	2.325
SIZE	.295	2.352	.118	1.729	.089	.918	1.089
DEBT	.335	2.309	.077	1.088	.281	.851	1.174

$SE_{est} = \pm 4.399$, $R = .866$, $R^2 = .749$, $adjust R^2 = .728$, $F = 35.299$, $p - value = .000$

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

$$NDAC = .674(CFI) + .542(CFF) \dots\dots\dots (2)$$

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่า VIF ที่ได้ มีค่าเกิน 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง ทำให้สามารถทดสอบความถดถอยพหุคูณได้ โดยตัวแปรด้านกระแสเงินสด ประกอบด้วย กิจกรรมการลงทุน (CFI) และกิจกรรมการจัดหาเงิน (CFF) ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ด้านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ (NDAC) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้ สาเหตุที่พบการทดสอบตัวแปร กิจกรรมการลงทุน (CFI) และกิจกรรมการจัดหาเงิน (CFF) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ด้านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ (NDAC) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ร้อยละ 72.80 ขณะที่อีก ร้อยละ 27.20 เกิดขึ้นจากปัจจัยอื่น และไม่พบความแปรปรวนที่เกิดขึ้นจากตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของบริษัท (SIZE) และอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (DEBT) ไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ด้านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ (NDAC)

ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

การทดสอบสมมติฐานที่ 2

กระแสเงินสด (CFS) ได้แก่ กิจกรรมการดำเนินงาน (CFO) กิจกรรมการลงทุน (CFI) และกิจกรรมการจัดหาเงิน (CFF) ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างด้านรายการคงค้างตามดุลพินิจผู้บริหาร (DAC_CF) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

$$DAC\_CF = \beta_0 + \beta_1(CFO) + \beta_2(CFI) + \beta_3(CFF) + \beta_4(SIZE) + \beta_5(DEBT) + e \dots\dots\dots (3)$$

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณของกระแสเงินสด กับรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง โดยมีขนาดของบริษัท และอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม เป็นตัวแปรควบคุม (n = 63)

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistic	
	b	SE _b	β			Tolerance	VIF
(Constant)	5.163	4.782		.446	.657		
CFO	.287	5.148	.170	1.933	.058	.328	7.784
CFI	.870	5.146	.494	5.971	.000**	.345	6.890
CFF	.657	6.083	.381	7.938	.000**	.430	2.325
SIZE	.533	6.347	.053	1.617	.111	.918	1.089
DEBT	.759	4.962	.038	1.108	.273	.851	1.174

SE_{est} = ± 5.281, R = .970, R² = .941, adjust R² = .937, F= 89.893, p - value = .000

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

$$DAC\_CF = .494(CFI) + .381(CFF) \dots\dots\dots (4)$$

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่า VIF ที่ได้ มีค่าเกิน 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง ทำให้สามารถทดสอบความถดถอยพหุคูณได้ โดยตัวแปรด้านกระแสเงินสดประกอบด้วย กิจกรรมการลงทุน (CFI) และกิจกรรมการจัดหาเงิน (CFF) ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ด้านรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร (DAC_CF) ของบริษัทจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้ สาเหตุที่พบการทดสอบตัวแปร กิจกรรมการลงทุน (CFI) และกิจกรรมการจัดหาเงิน (CFF) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างด้านรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร (DAC_CF) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ร้อยละ 93.70 ขณะที่อ้อยละ 6.30 เกิดขึ้นจากปัจจัยอื่น และไม่พบความแปรปรวนที่เกิดขึ้นจากตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของบริษัท (SIZE) และอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (DEBT) ไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ค้าง ด้านรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร (DAC_CF) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

การทดสอบสมมติฐานที่ 3

คุณภาพงานสอบบัญชี ได้แก่ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี (AU) ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี (AF) และระยะเวลาการใช้บริการ (TN) ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างจาก การดำเนินธุรกิจ (NDAC) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

$$NDAC = \beta_0 + \beta_1(CFO) + \beta_2(CFI) + \beta_3(CFF) + \beta_3(SIZE) + \beta_4(DEBT) + e \dots\dots\dots (5)$$

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณของคุณภาพงานสอบบัญชี กับรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง โดยมีขนาดของบริษัท และอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม เป็นตัวแปรควบคุม (n = 63)

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistic	
	b	SE _b	β			Tolerance	VIF
(Constant)	8.854	6.373		-.034	.973		
AU	-.705	5.333	-.039	-.132	.898	.363	2.751
AF	.166	5.166	.127	.998	.323	.964	1.037
TN	.188	6.096	-.016	-.124	.902	.917	1.090
SIZE	.469	6.205	.158	1.209	.231	.918	1.089
DEBT	.905	5.578	.091	.695	.490	.851	1.174

SE_{est} = ± 7.746, R = .449, R² = .362, adjust R² = .304, F = .9897, p - value = .421

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่า VIF ที่ได้ มีค่าเกิน 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง ทำให้สามารถทดสอบความถดถอยพหุคูณได้ โดยตัวแปรด้านคุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบด้วย ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี (AU) ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี (AF) และระยะเวลา

การใช้บริการ (TE) ไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ด้านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ (NDAC) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

การทดสอบสมมติฐานที่ 4

คุณภาพงานสอบบัญชี ได้แก่ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี (AU) ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี (AF) และระยะเวลาการใช้บริการ (TN) ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร (DAC_CF) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

$$NDAC = \beta_0 + \beta_1(CFO) + \beta_2(CFI) + \beta_3(CFF) + \beta_3(SIZE) + \beta_4(DEBT) + e \dots\dots\dots (6)$$

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยปรากฏดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณของคุณภาพงานสอบบัญชี กับรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร (DAC_CF) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง โดยมีขนาดของบริษัท และอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม เป็นตัวแปรควบคุม (n = 65)

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistic	
	b	SE _b	β			Tolerance	VIF
(Constant)	3.052	6.513		-.042	.967		
AU	-.131	5.702	-.008	-.187	.852	.974	1.183
AF	.485	6.510	.123	.951	.345	.964	1.037
TN	.423	5.914	.110	.074	.942	.917	1.090
SIZE	.864	8.034	.124	.936	.353	.918	1.089
DEBT	.874	7.875	-.016	-.148	.962	.851	1.174

SE_{est} = ± 8.846, R = .491, R² = .336, adjust R² = .328, F = .567, p - value = .686

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่า VIF ที่ได้ มีค่าเกิน 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง ทำให้สามารถทดสอบความถดถอยพหุคูณได้ โดยตัวแปรด้านคุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบด้วย ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี (AU) ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี (AF) และระยะเวลาการใช้บริการ (TE) ไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ด้านรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร (DAC_CF) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

อภิปรายผล

ด้านกระแสเงินสดต่อรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกระแสเงินสดต่อรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง พบว่า กระแสเงินสด ในกิจกรรมการลงทุน และกิจกรรมการจัดหาเงิน ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ด้านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ เป็นเพราะว่างบกระแสเงินสดจะช่วยให้ข้อมูลที่สามารถใช้ในการประเมิน การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ โครงสร้างทางการเงินของกิจการ ซึ่งความสามารถในการบริหารจัดการเงินสดและจังหวะเวลาของกระแสเงินสดเพื่อให้ปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และโอกาสที่เกิดขึ้น ช่วยประเมินความสามารถในด้านการบริหารกิจการในการก่อให้เกิดเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดและทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปสร้างแบบจำลองเพื่อประเมินและเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตของกิจการที่ต่างกันรวมทั้งช่วยเพิ่มความสามารถในการเปรียบเทียบของผลการดำเนินงานที่รายงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Collins W. & Hribar P. ได้ศึกษาผลของการวัดรายการคงค้างจากรายการในงบแสดงฐานะการเงินมีการใช้อย่างต่อเนื่องมาเป็นการวัดโดยตรงจากงบกระแสเงินสด ผลการศึกษาพบว่า การจัดทำงบแสดงฐานะการเงินเป็นหลักในการวัดรายการคงค้างนั้นก่อให้เกิดความโน้มเอียงในการวัดอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะเมื่อบริษัทมีการควบกิจการหรือซื้อกิจการ การดำเนินงานหยุดชะงัก และมีการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเป็นตัวแปรอธิบายและอัตราผลตอบแทนของหุ้นเป็นตัวแปรตาม กล่าวคือค่าทำให้ค่าสัมประสิทธิ์ของสมการถดถอยเกิดความโน้มเอียงได้ และความโน้มเอียงนี้อาจมีผลให้เกิดการสรุปผลที่ผิดพลาด (Collins W. & Hribar P., 1999) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิเดช แวสุวรรณ พบว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับผลตอบแทนหลักทรัพย์และผลการดำเนินงานในอนาคต (อภิเดช แวสุวรรณ, 2550) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัชรสุตา ปัญญาขึ้นสกุลสุข พบว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีความสามารถในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ได้ดีกว่ารายการคงค้างและผลของการศึกษาปัจจัยที่กระทบต่อความสามารถในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ โดยกิจการที่มีกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานหลักมากกิจการที่มีสินทรัพย์สูงกิจการที่มีอัตราการเติบโตของกำไรสูง มีความผันผวนของกำไรสูง ซึ่งกิจการเหล่านี้จะมีความสามารถส่วนเพิ่มของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมากกว่ารายการคงค้าง (พัชรสุตา ปัญญาขึ้นสกุลสุข, 2551)

ด้านกระแสเงินสดต่อรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกระแสเงินสดต่อรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

และก่อสร้าง พบว่า กระแสเงินสด ในกิจกรรมการลงทุน และกิจกรรมการจัดการเงิน ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ด้านรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร เป็นเพราะว่า การจัดการกำไรเป็นการปรับแต่งผลการดำเนินงานด้วยความตั้งใจที่จะสร้างภาพลักษณ์ของผลการดำเนินงานให้แปรเปลี่ยนไปในทิศทางที่ต้องการ เพื่อให้เกิดผลกำไรตามแนวคิดสมมติฐานการเกี่ยกำไร ดังผลการวิจัยของ มณฑา สุทธิพงศ์ เรื่อง ความสามารถในการพยากรณ์ กระแสเงินสดจากการดำเนินงานในอนาคตของกำไรสุทธิ กระแสเงินสดจากการดำเนินงานและรายการคงค้างทางบัญชี ผลการศึกษาพบว่า กระแสเงินสด จากการดำเนินงานไม่สามารถนำมาใช้ในการพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดจากการดำเนินงานในอนาคตได้ (มณฑา สุทธิพงศ์, 2553)

ด้านคุณภาพงานสอบบัญชีต่อรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพงานสอบบัญชี กับรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง พบว่า คุณภาพงานสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และระยะเวลาการใช้บริการ ไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ด้านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ ของ กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง เป็นเพราะว่า ผู้สอบบัญชีนั้นมีความเป็นอิสระน้อยลงเมื่อผู้สอบบัญชีให้บริการสอบบัญชีแก่บริษัทมาเป็นระยะเวลานาน ซึ่งสอดคล้องกับการที่มีข้อกำหนดให้มีการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีเมื่อผ่านไประยะเวลาหนึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chan D. K. et al. เรื่อง คุณภาพกำไรจากผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ โดยเชื่อว่าคุณภาพกำไรนั้นมีอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นอย่างมีสาระสำคัญ และวัดคุณภาพกำไร พบว่า สาเหตุของการที่รายการคงค้างสามารถอธิบายการ เปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นได้นั้นเกิดจากปัจจัย 3 สาเหตุ ได้แก่ 1) มูลค่าของรายการคงค้างในปริมาณสูงทำให้ผู้ใช้งบการเงินอาจเกิดข้อสงสัยในพฤติกรรมการบริหารงานที่ผิดปกติของผู้บริหาร เช่น การรับรู้รายได้ที่สูงเกินจริงจากรายการคงค้าง 2) มูลค่าของรายการคงค้างอาจจะเป็นข้อบ่งชี้ถึงสัญญาณในความมั่นคง ของกิจการจากการเกิดรายการคงค้างค่อนข้างมาก และ 3) รายการคงค้างอาจจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของกิจการเมื่อมองผ่านมุมมองของการเจริญเติบโตในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้เป็นอย่างดี อีกทั้งพบว่า กำไรที่เกิดขึ้นจากรายการคงค้างแสดงจุดอ่อนของการสะท้อนการเจริญเติบโตของกิจการ เกิดคุณภาพของกำไร ดังนั้นรายการคงค้างปกติ จึงเป็นส่วนสำคัญในการพยากรณ์ผลตอบแทนของกิจการได้ดีกว่ารายการคงค้างพิเศษ (Chan D. K. et al., 2009) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ช่อทิพ โกกิม เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความแตกต่างของคุณภาพกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลในปี พ.ศ. 2538 – 2545 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัย

เกี่ยวกับขนาดของ กิจกรรมและประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมมีอิทธิพลต่อความแตกต่างของ คุณภาพกำไรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ช่อทิพ โภกิม, 2547)

ด้านคุณภาพงานสอบบัญชีต่อรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพงานสอบบัญชีกับรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง พบว่า คุณภาพงานสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับขนาดของสำนักงาน สอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และระยะเวลาการใช้บริการ ไม่ส่งผลกระทบต่อ การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ด้านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ ของ กลุ่ม อุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง เป็นเพราะว่า กิจกรรมที่มีกำไรที่มีคุณภาพจะมี นโยบายการบัญชีที่ยืดหลักความระมัดระวังและหลักความสม่ำเสมอ ซึ่งส่งผลให้การวัดฐานะ การเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการใช้ดุลยพินิจในการประมาณ การภายใต้ความไม่แน่นอนด้วยความระมัดระวัง และสอดคล้องกับแนวคิดของ สรรพงศ์ ลิ้มป้อารงกุล กล่าวว่าคุณภาพกำไรสามารถนำมาใช้วิเคราะห์แนวโน้มของความไม่น่าเชื่อถือ ของกำไรที่รายงานและกำไรที่มีคุณภาพต้องไม่ผันผวนหรือไม่ยากแก่การคาดการณ์แนวโน้ม เพราะมูลค่าของธุรกิจจะวัดได้จากกระแสเงินสด รวมทั้งยังกล่าวว่าคุณภาพกำไรที่ดี คือ ใช้หลัก บัญชีหลัก ความระมัดระวังที่เหมาะสม และนโยบายการบัญชีต้องสอดคล้องกับสภาพที่แท้จริง ของธุรกิจ (สรรพงศ์ ลิ้มป้อารงกุล, 2547) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐนิชา พูเฟื่อง สมบัติ เรื่อง คุณภาพสอบบัญชีและการตกแต่งกำไร โดยทำการศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2558 ผลการศึกษาพบว่า รายการคงค้าง ทางบัญชีส่วนที่เกิดจากดุลพินิจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับขนาดของ สำนักงานสอบบัญชี เช่นเดียวกับความสัมพันธ์ระหว่างรายการคงค้างทางบัญชีส่วนที่เกิดจาก ผู้บริหารและระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ญัฐนิชา พูเฟื่องสมบัติ, 2559)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า กระแสเงินสด ประกอบด้วย กิจกรรมการดำเนินงาน กิจกรรมการลงทุน และกิจกรรมการจัดหาเงิน ส่งผลกระทบทางบวกต่อการจัดการกำไรผ่าน รายการคงค้าง ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรม ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วน คุณภาพ งานสอบบัญชีในด้านขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และระยะเวลาการ ใช้บริการ ไม่ส่งผลกระทบต่อจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ของบริษัทจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่า กระแสเงินสด ได้แก่ กิจกรรมการดำเนินงาน กิจกรรมการลงทุน และกิจกรรมการจัดหาเงิน ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างด้านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ และด้านรายการคงค้างตามดุลพินิจ ของผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้น เมื่อดำเนินธุรกิจมาระยะหนึ่ง กิจการจะต้องตรวจสอบและไม่ควรละเลย เพื่อให้เห็นสถานภาพทางการเงินของกิจการ จะต้องทำการเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ และรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร

2. คุณภาพงานสอบบัญชี พบว่า คุณภาพงานสอบบัญชี ได้แก่ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และระยะเวลาการใช้บริการ ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างจากการดำเนินธุรกิจ และรายการคงค้างตามดุลพินิจของผู้บริหาร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้น ฝ่ายบริหารนอกจากจะวิเคราะห์ในเรื่องของคุณภาพงานสอบบัญชีที่เกี่ยวกับขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และระยะเวลาการใช้บริการ ยังต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับบริบทของขนาดของบริษัท และอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมตามบริบทของแต่ละกลุ่มบริษัท ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง

3. เนื่องจากข้อมูลที่ต้องใช้ย้อนหลังไปค่อนข้างยาวนาน อาจทำให้การได้ข้อมูลของบางกลุ่มบริษัทไม่ได้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ หรือบางบริษัทมีการจัดทำงบการเงินที่ให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน จึงจำเป็นต้องตัดตัวอย่างบางส่วนออกไป เพื่อให้ตัวอย่างที่เหลือสามารถนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้

เอกสารอ้างอิง

- ชญาณุช คลังวิเชียร. (2553). การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ใน สารนิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต สาขาบัญชี. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ช่อทิพ โกกิม. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ใน วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต สาขาบัญชี. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐนิชา พูเพื่อองสมบัติ. (2559). คุณภาพงานสอบบัญชีและการตกแต่งกำไร. ใน สารนิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชีธุรกิจแบบบูรณาการ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET). (2563). กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง. เรียกใช้เมื่อ 15 มีนาคม 2563 จาก <https://www.set.or.th>

- พัชรสุดา ปัญญาขึ้นสกุลสุข. (2551). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายการคงค้างและกระแสเงินสด จากกิจกรรมดำเนินงานในการอธิบายราคาหลักทรัพย์: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ใน วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาบัญชี. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณฑา สุทธิพงศ์. (2553). กำไรสุทธิ กระแสเงินสดจากการดำเนินงานและรายการคงค้างทางบัญชี ในการพยากรณ์กระแสเงินสดจากการดำเนินงานในอนาคต. ใน วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สรพงษ์ ลิ้มป้อารังกุล. (2547). คุณภาพกำไรของธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: ธรรมนิติเพรส.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (SETSMART). (2563). กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง. เรียกใช้เมื่อ 15 มีนาคม 2563 จาก <https://www.setsmart.com>
- อภิเดช แววสุวรรณ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินกับผลตอบแทนหลักทรัพย์และผลการดำเนินงานในอนาคตของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ใน วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Chan D. K. et al. (2009). Patients motivation and adherence to post surgery rehabilitation exercise recommendations: The influence of physiotherapist' autonomy – supportive behaviors. Archives of Physical Medicine and Rehabilitation, 90(12), 1977-1982.
- Collins W. & Hribar P. (1999). Earnings – based and accrual – based market anomalies: One effect or two. Journal of Accounting and Economics, 29(1), 101-123.
- DeAngelo L. E. (1981). Audit size and audit quality. Journal of Accounting and Economics, 3(12), 183-199.